

GO LAOLA AKHAONTE YA GAGO YA MONGMOŠOMO

Na ke eng se se mpsha?

16 Mei 2019 – Diphetogo go Setatamente sa Akhaonte

Ka la 26 Aprele 2019 re tsebišitše diphetogo go Setatamente sa Akhaonte ya Motšhelo ya Megolo (SOA) ka maitekelo a go lekola dingongorego tšeo di amogetšwego go tšwa go bašomi ka ga diphošo tšeo di tšwelelago ka go SOA.

SOA e laetša palanse ya dintlha tša ditransekšene bakeng sa ngwaga wa motšhelo wa Lefela ka ge o Gola (PAYE), Lebi ya Tšwetšopele ya Mabokgoni (SDL), Tšhelete ya Inšorensense ya go felelwa ke Mošomo (UIF) le Digoketši tša Motšhelo wa Mongmošomo (ETI).

Morero wa setatamente se ke go fa mongmošomo tebelelokakaretšo ya ditransekšene tša ditšhelete bakeng sa metšhelo ya megolo ya go fapana le go kgontšha bengmešomo go tlatša le go romela Ditaodišo tša bona tša Poelanyo ya Dipuku tša Mongmošomo gabedi ka ngwaga.

Go kgonthiša gore tshedimošo yeo e laeditšwego go setatamente se e hlekile gape e a kwešišega, go na le mokgwa wo re laetšago ka fao ditransekšene tša ditšhelete di laetšwago ka gona. Tše dingwe tša dikaonafatšo di akaretša:

- Ditlhaloso di fetošitšwe go fa bengmešomo kwešišo e kaone ya mehuta ye mebedi ya ditransekšene tše di laeditšwego k.g.r ditransekšene tša sekoloto le tšeo e sego tša sekoloto
- Ditransekšene ka moka tša dikoloto gabjale di tlhophiwa mmogo le go beakanywa ka letšatšikgwedi la transekšene ntle le ditransekšene tšeo e sego tša tšhelete ka letšatšikgwedi la pele ga letšatši la mathomo la nako yeo. Tlaleletšo ya nomoro ya rasiti bakeng sa ditefelo le dijenale di tla dumelela bengmešomo go šupetša ditefelo ka mokgwa wo o kgethegilego le bo di boelanyago ditatamente tša bona tša panka
- Ditransekšene tša ETI tšeo di se nago khuetšo go akhaonte ya PAYE, di tlhophilwe mmogo gomme di tla tšwelela mo tlase ga Setatamente sa Akhaonte.

Na Akhaonte ya Mongmošomo ke eng?

Taodišo ya Mongmošomo ya Kgwedi ka Kgwedi (EMP201) le tshepetšo ya tefelo e fa mongmošomo mokgwa o bonolo wa go laola diakhaonte tša gagwe tša Lefela ka ge o Gola (PAYE), Lebi ya Tšwetšopele ya Mabokgoni (SDL), le Tšhelete ya Inšorensense ya go felelwa ke Mošomo (UIF). Peleng, bengmošomo ba be ba swanetše go kgopela bašomi ba SARS go dira tefelo ya go aba gape le go ba direla diphošollo legatong la bona. Tsebagatšo ya EMP201 le diphetogo tša tefelo di nepilwe go thuša bengmešomo go ba le maikarabelo a go tlatša diakhante tša bona ka nepo le ka botlalo. Phetogo ye ya maikarabelo tsitsinkelo e tlaša balefela motšhelo ka bokgoni bja go:

- Fetoša ditaodišo tša bona le dikabo tša ditefelo ba diriša EMP201
- Lebelela diakhaonte tša bona go kgona go šupetša le go latela tshepetšo ya akhaonte go lekola ge eba e fotšagetše/hlaela ka go diriša Akhaonte ya Setatamente sa Mongmošomo e kopantšwego (EMPSA) le mokgwatšhomo wa go nyakišiša
- Ditefelo tše di botse tša go se abelwe gabotse.

Taolo ya akhaonte e kgonthiša gore akhaonte ya gago ya matlotlo (goba motšhelo) e dutše botse gomme e nepagetše. Ka mantšu a mangwe, difaele ka moka tša motšhelo di laeditšwe botse, ditefelo di abetšwe botse, ditefišo ka moka tša akhaonte ya gago (go akaretšwa dipušetšwa madulong, dišwala le dikotlo) di tlhakantšhitšwe botse gape di rekhohlilwe.

Nepo ke go bea bengmešomo maemong a go kgona go laola maikarabelo a ditšhelete tša bona ka bobona, gabotse ka phethagalole le ka tšwelelo.

Na ke ya mang?

SARS e file bengmešomo sebaka sa go laola diakhaonte tša bona ka palo ya didirišwa le dithulusi:

- EMP201 le nomoro ya tšhupetšo ya Tefelo (PRN) yeo e go dumelelago go fetoša taodišo ya gago le go beakanya ditefelo tša gago ga bonolo.
- EMPSA e akanyeditšwego gape ya go kopanya PAYE, SDL le UIF setatamenteng se se tee ka thekgo ya tlhaloso le dingwalwa go hwetša tlhaloso e bonolo.
- Pihlelelo ya inthanete diakhaonteng tša gago. Ga o kgone fela go lebelela le go nyakišiša tshepetšo kgatlanong le diakhaonte tša gago, eupša o tla kgona go beakanya diakhaonte tše ka nako.

- Mokgwatšhomo wa taolo ya kgetsi moo o tla kgonago go bega diphošo tša akhaante goba ditlogelo tše o sa kgonego go di rarolla ka bowena tše o nyakago go di nyakišiša, go akaretša bokgoni bja go latela le go šetša tšwelopele ya tharollo ya nyakišišo ya gago.

Taolo ya akhoante e swanetše go ba tshepetšo ya ka pejana gape e bonolo kudu ge eba o dirišitše PRN gabotse ge o faela le go lefela EMP201 ya gago.